

Miljøgodkendelse

af husdyrbruget

Sdr. Hyldig

Præstbrovej 6

7900 Nykøbing Mors

28. oktober 2021

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad.....	3
2	Oversigtskort.....	4
3	Resumé.....	5
4	Afgørelse om miljøgodkendelse	6
5	Vilkår	9
6	Begrundelse for vilkår	14
7	Ansøgers miljøkonsekvensrapport.....	18
8	Ammoniakdeposition og bilag IV-arter	20
9	Offentliggørelse.....	22
10	Klagevejledning.....	23
11	Bilag.....	24

1 Registreringsblad

Titel: Miljøgodkendelse af husdyrbruget Sdr. Hyldig,
Præstbrovej 6, 7900 Nykøbing Mors

Afgørelsestype: § 16 a, stk. 2 - Søer

Dato for ikrafttrædelse: 28. oktober 2021

CVR-nr.: 33853582

CHR-nr.: 92465

Ejendomsnummer: 773085978

Ansøger: Martin Hosbond
Præstbrovej 6
7900 Nykøbing Mors
Telefon: 2271 0434
Mail: sdrhyldig@hotmail.com

Konsulent: Nina Gamby
Gråkjær Miljøcenter
Fabersvej 15
7500 Holstebro
CVR-nummer: 39601966
Telefon: 2485 7356
Mail: ng@graakjaer.dk

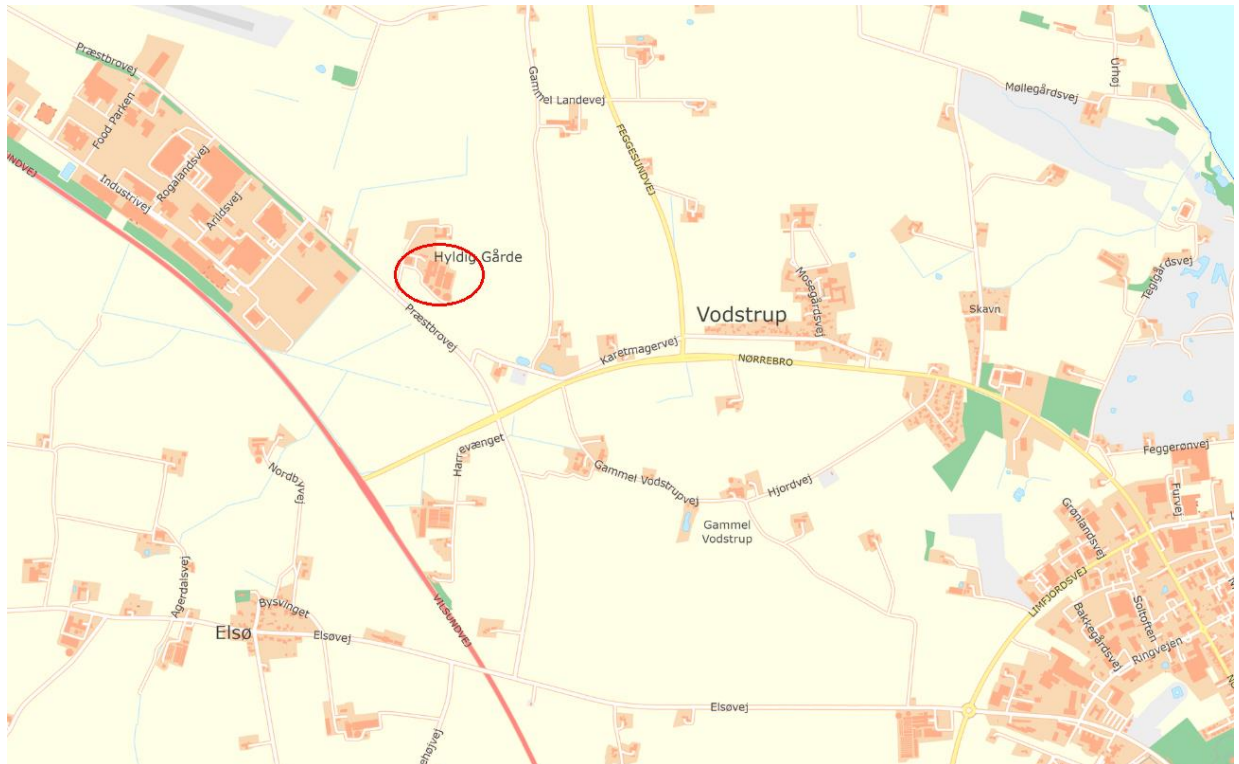
Tilsynsmyndighed: Morsø Kommune

Ansøgningskema: 222418

Version: 4

2 Oversigtskort

3 Resumé

Morsø Kommune har den 7. juli 2021 modtaget en ansøgning om § 16 a-miljøgodkendelse på Præstbrovej 6, 7900 Nykøbing Mors. Der er senest indkommet supplerende oplysninger til sagen den 20. september 2021.

Den eksisterende produktion af søer med smågrise til fravæning samt polte, søges godkendt efter produktionsareal fremfor antal dyr, dyreenheder og kilo. Der bygges ikke nye produktionsarealer, hvorfor det samlede produktionsareal fortsat vil være 4.238 m².

Der søges samtidig om godkendelse til etablering af to kornsiloer på cirka 16 meters højde med tørreri, samt et maskinhus på cirka 1.500 m².

Den samlede ammoniakemission fra staldene vil blive 5.404,4 kg NH₃-N pr. år.

Der er tre eksisterende gyllebeholdere uden overdækning, med en samlet overflade på 1.750 m².

Den samlede ammoniakemission fra lagrene vil blive 699,9 kg NH₃-N pr. år.

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver 6.104,3 kg NH₃-N pr. år.

Projektet medfører ikke et forøget lugtbidrag til omgivelserne, men overholder dog ikke Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau. Afgørelsen forudsætter derfor, at lugtbeskyttelsesniveauet fraviges, jf. Husdyrbruglovens § 33.

Der søges dispensation for afstandskrav til naboskel og privat fællesvej.

Morsø Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier.

4 Afgørelse om miljøgodkendelse

Morsø Kommune meddeler hermed godkendelse til husdyrbruget på Præstbrovej 6, 7900 Nykøbing Mors.

Godkendelsen er meddelt efter § 16 a, stk. 2 i Husdyrbrugloven¹.

Den eksisterende produktion af søer med smågrise til fravæning samt polte, godkendes til produktionsareal fremfor antal dyr, dyreenheder og kilo. Der bygges ikke nye produktionsarealer hvorfor det samlede produktionsareal fortsat vil være 4.238 m².

Der godkendes samtidig etablering af to kornsiloer på cirka 16 meters højde med tørreri, samt et maskinhus på cirka 1.500 m².

Den samlede ammoniakemission fra staldene vil blive 5.404,4 kg NH₃-N pr. år.

Der godkendes tre eksisterende gyllebeholdere uden overdækning, med en samlet overflade på 1.750 m².

Den samlede ammoniakemission fra lagrene vil blive 699,9 kg NH₃-N pr. år.

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver 6.104,3 kg NH₃-N pr. år.

Morsø Kommune har valgt, efter en konkret vurdering, at fravige Husdyrbruglovens fastsatte lugtgeneniveau, for så vidt angår nærmeste byzone.

Der meddeles samtidig dispensation efter Husdyrbruglovens § 9, stk. 3, til placering af det nye maskinhus nærmere end 30 meter fra skel (ansøgers anden ejendom) og 15 meter fra privat fællesvej (adgangsvej til Præstbrovej 8).

Vurdering

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en redegørelse og vurdering, som krævet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² Bilag 1. Morsø Kommune har konstateret at alle relevante oplysninger er afgivet, samt at ansøgers konsulent har foretaget de korrekte vurderinger af den potentielle påvirkning på miljøet bredt set. Konsulentens oplysninger og vurderinger fremgår af Afsnit 7.

Morsø Kommune vurderer, at det søgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsejendommens fortsatte drift. Morsø Kommune konstaterer, at ansøger ikke har fundet det relevant at forholde sig til væsentlige alternativer, ud over 0-alternativet. Ansøger har vurderet på alternative teknologier til reduktion af lugt, da det er et særligt problem i den konkrete sag.

Husdyrbrugets lugtproblematik gør, at et egentligt alternativ til produktion i de eksisterende bygninger vil være en udflytning af stalde til barmark eller anden

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020

ejendom. Da ansøger ikke umiddelbart har mulighed for nogen af delene, vurderer Kommunen at ansøger kan undlade at beskrive dette nærmere.

Det vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak er overholdt.

Morsø Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Fravigelse af lugtbeskyttelsesniveau

Projektet overholder ikke lugtgeneafstanden til erhvervsområdet Food Park, der er byzone.

Da lugtbidraget ikke forøges i forhold til den tilladte nudrift, og da den faktiske afstand til byzonen er mere end 50 % af den beregnede geneafstand, kan Morsø Kommune fravige lugtbeskyttelsesniveauet, jf. Husdyrbruglovens § 33.

Morsø Kommune har ikke tidligere modtaget klager om lugtgener fra ejendommens bestående staldanlæg, hvilket har indgået i den samlede vurdering af sagen. Det indgår også i Kommunens vurdering, at nærmeste nabo i erhvervsområdet er et affaldshåndteringsanlæg.

Morsø Kommune fraviger lugtbeskyttelsesniveauet, jf. Husdyrbruglovens § 33, med henvisning til at der er tale om en bestående produktion i et eksisterende anlæg, og at lugtgenen ikke vil kunne opleves som øget i kraft af godkendelsen.

Dispensation fra afstandskrav til skel og vej

Der bliver cirka 11 meter fra det nye maskinhus til adgangsvejen til Præstbrovej 8, og cirka 20 meter fra maskinhuset til skellet mod ejendommen Præstbrovej 10, der er ejet af ansøger selv. Husdyrlovens afstandskrav til veje er 15 meter og til naboskel 30 meter.

Ansøger har søgt dispensation for afstandskravene. Ansøgers eksisterende maskinhus ligger på omtrent samme placering i dag, men er utidssvarende.

Dispensationen meddeles, da Morsø Kommune vurderer at en anden placering vil medføre unødvendigt store terrænreguleringer, og at den valgte placering ændrer mindst muligt i oplevelsen af anlægget som samlet i landskabet.

Morsø Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Kommunens vurdering af dette fremgår af Afsnit 8

Retsvirkning

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter det er meddelt, jævnfør § 59 a, stk. 1 i Husdyrbrugloven.

Vilkårene er gældende fra den dag godkendelsen meddeles. Vilkår omkring siloer og maskinhus er først gældende fra den dag, de opføres.

Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i denne godkendelse.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder nedrivningstilladelse, byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

Forhold omkring for eksempel MRSA er ikke reguleret efter Husdyrbrugloven, og er derfor ikke nævnt eller behandlet i miljøgodkendelsen. Der henvises til Statens Seruminstitut for yderligere oplysninger.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af Afsnit 10.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse.

Godkendelsen er omfattet af reglerne om revurdering efter Husdyrbrugloven. Kommunalbestyrelsen foretager den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor godkendelsen er meddelt, og herefter hvert 10. år.

Godkendelsen medfører, at husdyrbruget bliver omfattet af Husdyrbruglovens kontinuitetsbestemmelser.

Hans-Jakob Sørensen / Maria Blæsbjerg-Obitsø
Sagsbehandler / Miljømedarbejder
Teknik og Miljø, Nykøbing Mors, den 28. oktober 2021

5 Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1) Miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med godkendelsens indhold og betingelser
- 2) Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen (Kapitel 7/Bilag 1 og www.husdyrgodkendelse.dk), med de ændringer der følger af vilkårene i denne godkendelse
- 3) Maskinhuset opføres med en grundplan på op til cirka 30,0 x 50,2 meter (+/- 1 meter), med røde sider, mørkegrå gavle, og en totalhøjde på cirka 9 meter. Terrænet må reguleres +/- 0,5 meter i forbindelse med byggeriet
- 4) Siloerne opføres med en højde på cirka 16 meter inklusive rørføringer ovenpå (+/- 0,5 meter), og en diameter på op til 15 meter. Siloerne opføres i stålplader. Terrænet under siloerne må reguleres +/- 0,5 meter i forbindelse med byggeriet, inklusive sokkel
- 5) Alt nyt byggeri skal placeres som vist på Bilag 2
- 6) Alle dræn på byggefeltet og i 15 meters afstand herfra, skal omlægges eller føres i lukkede, impermeable rør før byggeriet påbegyndes. Tilladelse til enhver ændring af drænsystemet skal forhåndsgodkendes af Morsø Kommune som vandløbsmyndighed

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Egenkontrol

- 7) Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år. Driftsjournalen kan afløses af et miljøledelsessystem for hele bedriften, så længe nedenstående aktiviteter registreres
- 8) Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
 - Forbrug af el
 - Forbrug af vand
 - Forbrug af fyringsolie
 - Kvitteringer for afleveret affald, jf. Vilkår 20

Energiforbrug

- 9) Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi

- 10) Senest 6 måneder efter miljøgodkendelsen er blevet meddelt, skal der foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer på ejendommen gennemgås. Der udarbejdes en rapport med redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af mest energibesparende foranstaltninger i produktions- og driftsøjemed, og rapporten skal sendes til Morsø Kommune

Vandforbrug

- 11) Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 12) Husdyrbruget tillades til et maksimalt produktionsareal med dyretyper, staldsystemer, opbevaringsanlæg og teknologi som anført i nedenstående tabeller. Der må ikke opstaldes dyr i andre bygninger eller andre arealer på husdyrbruget. Der må ikke opbevares husdyrgødning på møddingspladser eller i andre opbevaringsanlæg på husdyrbruget:

Stalde og produktioner						
Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Ventilation	Miljøteknologi og effekt	Produktionsareal (m ²)
1	Stald1	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	547
2	Stald2	Kassestier, fuldspaltegulv	Søer, diegivende	Mekanisk	-	233
3	Stald3	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	Mekanisk	-	165
4	Stald4	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	85
5	Stald5	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	483
6	Stald6	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	140
7	Stald7	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	312
8	Stald8	Løsgående, dybstrøelse	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	84
		Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	Mekanisk	-	869
9	Stald9	Kassestier, fuldspaltegulv	Søer, diegivende	Mekanisk	-	1.320
I alt						4.238

Opbevaringsanlæg				
Nr.	Anlæg	Teknologi	Effekt af teknologi (Reduktion i %)	Overflade- areal (m ²)
1	1	-	-	259
2	2	-	-	619
3	3	-	-	872
I alt				1.750

Lugt

- 13) Der skal opretholdes en god hygiejne på staldanlægget. Det skal bl.a. sikres, at
- Dyr holdes rene
 - Stiarealer udenfor gødearealer holdes tørre
 - Gangarealer holdes tørre
 - Ventilationsanlæg jævnligt rengøres
 - Støv- og smudsbelægning i staldene fjernes
 - Fodringssystemer holdes rene

Desuden skal husdyrbrugets udearealer friholdes for væsentlige og unødige lugtkilder

- 14) Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag. Denne mulighed kan tages i anvendelse, hvis Kommunen vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der lå til grund for vurderingerne i denne godkendelse

Støj

- 15) Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser:

Ugedag	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref. tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref. tid ½ timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller

beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt

Almindelig kørsel med traktorer og andre maskiner er ikke omfattet af støjkravet

Lys

- 16) Udendørs arbejdsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, medmindre der er nødvendig aktivitet på anlægget

Skadedyr

- 17) Hvis der opstår gener fra fluer eller skadedyr, skal der udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Gødningshåndtering

- 18) Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet. Hvis der forekommer spild, skal det straks opsamles
- 19) Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opbevaringskapacitet på 9 måneder, til husdyrgødning, restvand og vaskevand m.v.

Affald

- 20) Kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på Kommunens forlangende
- 21) Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Morsø Kommune

Driftsforstyrrelser og uheld

- 22) Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112
- 23) Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i en logbog. Beredskabsplanen skal kunne forevises ved tilsyn

- 24) Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af husdyrbrugets ansatte og øvrige som arbejder på husdyrbruget, og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have adgang til en udgave af beredskabsplanen på et for dem forståeligt sprog

Husdyrbrugets ophør

- 25) Hvis husdyrbruget ophører med driften, skal det sikres, at der sker en oprydning på ejendommen for at forebygge forurening. Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg og foderopbevaringsanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning
- 26) Morsø Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo eller tankanlæg

6 Begrundelse for vilkår

Godkendelsen er givet på en række vilkår, der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget bliver drevet på en hensigtsmæssig måde, og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet. En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, men Morsø Kommune har tilføjet enkelte vilkår. Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Generelle vilkår

Vilkåret om tilgængelighed er stillet for at imødegå, at der skal opstå tvivl om ansvarsfordelingen, særligt i tilfælde hvor husdyrene på en ejendom er ejet af en anden end ejendommens ejer. Vilkåret er desuden relevant i de tilfælde, hvor den daglige drift og tilstedeværelse på husdyrbruget er uddelegeret til en driftsleder.

Vilkåret om indretning og drift i henhold til ansøgningsmaterialet er stillet, for at sikre at husdyrbruget ikke indrettes og drives på en måde, der afviger væsentligt fra det projekt, kommunen har foretaget sine vurderinger på.

Få at sikre at grundlaget for kommunens vurdering af projektets påvirkning på landskabelige forhold og ejendommens fremtræden fastholdes, stilles der vilkår til det nye byggeris placering, udformning og dimensioner, samt omkring håndtering af eventuelle dræn, der skal undersøges for under anlægsarbejdet.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af Husdyrbruglovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT. Ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til landbrugssektorens økonomiske muligheder.

Det søgte projekt opfylder Husdyrbruglovens ammoniakemissionskrav om BAT uden anvendelse af ammoniakreducerende miljøteknologier.

For at sikre, at husdyrbruget til enhver tid drives med den bedste tilgængelige teknik, herunder med overblik og kendskab til husdyrbrugets ressourceforbrug, stiller

Morsø Kommune vilkår om egenkontrol, herunder fortløbende registrering af husdyrbrugets energi- og vandforbrug.

For at sikre at BAT opnås og fastholdes, stilles vilkårene 7 - 11.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

Der er stillet vilkår, der skal fastholde ansøger på de produktionsarealer og øvrige oplysninger, der ligger til grund for Morsø Kommunes godkendelse.

Ansøger har indsendt oversigtskort, der viser staldanlæggets produktionsarealer (Bilag 3). Morsø Kommune vurderer, at oversigtskort er retvisende. Staldanlægget er ikke besigtiget og produktionsarealet er ikke målt op af Morsø Kommune i forbindelse med sagens behandling.

Lugt

På www.Husdyrgodkendelse.dk har ansøgers konsulent lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Godkendelsen indebærer at Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens lugtbeskyttelsesniveau fraviges i medfør af § 33, da lugtgeneafstanden efter både den nye lugtmodel og FMK-modellen ikke kan overholdes til nærmeste byzone.

Det søgte projekt indebærer fortsat drift i eksisterende stalde. Projektet medfører ikke et forøget lugtbidrag til omgivelserne.

De lugtemissionstal, der ligger til grund for lugtberegningerne i det digitale ansøgningsystem er baseret på, at staldene drives så dyrene ikke tilsøles og at staldinventaret holdes rent. Det er også forudsat, at der ikke er lugtbidrag fra andre dele af staldanlægget, herunder foderlade, fortank, gyllebeholder og ejendommens udearealer. Morsø kommune stiller derfor vilkår om god hygiejne på staldanlægget.

Der stilles vilkår om at driften ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, samt at Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag, hvis Kommunen vurderer at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der ligger til grund for ovennævnte vurdering. Dette vilkår er særligt rettet mod boligarealer og arealer, der er planlagt til mere lugtfølsomme formål end erhvervsområdet Food Park.

Støj

For også fremadrettet at sikre de nærmeste nabobeboelser, boligområder og sommerhuse mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning, svarende til områdetype 3 i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder³.

³ <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287-4.pdf>

Afstanden fra staldene til nærmeste støjfølsomme områder vurderes at være tilstrækkelige til at almindeligt forekommende støjkilder på husdyrbrug ikke giver anledning til, at det stillede støjvilkår overskrides.

Lys

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til udendørs belysning.

Skadedyr

For også i fremtiden at kunne sikre naboer, vil der blive stillet vilkår om fortsat at bekæmpe fluer i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Gødningshåndtering

På Præstbrovej 6 er opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne opgjort til 10,5 måneder af konsulenten.

Der er stillet vilkår om, at der inden udpumpning af gylle fra staldene skal sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde samt at spild skal opsamles. Dette sker for at mindske risikoen for utilsigtet gyllespild på jorden.

Da det er en væsentlig forudsætning for hensigtsmæssig udkørsel af husdyrgødning, at mindst 9 måneders kapacitet til rådighed.

Morsø Kommune vurderer, at der er taget tilstrækkeligt hensyn med vilkårene, således at gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller skade for miljøet.

Affald

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr⁴, samt håndtere og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens regulativer. Der stilles vilkår til at kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Det er BAT at styre sine ressourcer, også når de er forbrugt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der stilles vilkår om at alarmcentralen skal alarmeres, hvis der sker et uheld. Der stilles desuden vilkår om at beredskabsplanen skal opdateret, være tilgængelig og kendt af de ansatte, samt ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft oversættes til et for dem forståeligt sprog.

Vilkårene er stillet for at sikre, at de ansatte på husdyrbruget kan reagere hensigtsmæssigt på en situation, hvor der kan ske skade på miljøet.

Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde dyr nr. 558 af 1. juni 2011

Husdyrbrugets ophør

Der er stillet to vilkår for at sikre, at husdyrbruget efter sit ophør ikke vil give anledning til skade på miljøet, og for at pålægge driftsherren en dialog med tilsynsmyndigheden om, hvordan anlægget bedst muligt sikres/anvendes efterfølgende.

Husdyrbruget skal fortsat være opmærksom på de generelle regler om ophør for IE-husdyrbrug, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46.

7 Ansøgers miljøkonsekvensrapport

En ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2 skal opfylde følgende krav:

Ansøgers oplysninger

- Adressen og matrikelnummer og ejerlav, hvor husdyrbruget er beliggende, samt ejendomsnummer, CHR-nummer og eventuelt CVR-nummer.
- Ansøgers navn, adresse, telefonnummer og e-mail.
- Oplysninger om ejeren af ejendommen, hvis ansøgeren ikke er identisk med ejeren af ejendommen: Ejers navn, adresse, telefonnummer og e-mail.
- Oplysninger om husdyrbrugets eventuelle repræsentant: Repræsentanten og eventuelt virksomhedens navn, adresse, telefonnummer, e-mail og eventuelt CVR-nummer.
- Oplysninger om eventuelle andre husdyrbrug, som husdyrbruget drives eller skal drives sammen med.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte særkender, fysiske karakteristika, placering og potentielle indvirkning på miljøet, herunder oplysninger om

- Indretning og drift af anlæg, herunder oplysninger om produktionsareal, staldsystem og dyretype, håndtering og opbevaring af husdyrgødning samt eventuelle driftsforskrifter, målfaste konstruktions- og plantegninger m.v.,
- Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, nedrivningsarbejder, placering af ny bebyggelse m.v.,
- Eventuelle oplysninger om, hvorledes husdyrbruget er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug,
- Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed i forhold til omgivelserne og disses miljømæssige sårbarhed, herunder placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og afstande til sårbar natur og omkringboende m.v.,
- Husdyrbrugets ammoniakemission og -deposition til naturområder, herunder ved angivelse i ansøgt drift, nudrift og 8 års-drift,
- Husdyrbrugets lugtemission, herunder ved angivelse i ansøgt drift og nudrift, og lugtgeneafstande,
- Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte, herunder støj, støv, fluer, til- og frakørsel, samt om eventuelle forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger, forslag til egenkontrol m.v.,
- De forventede væsentlige virkninger som følge af de forventede reststoffer, den forventede affaldsproduktion, og brugen af naturressourcer,
- Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission, hvis husdyrbrugets ammoniakemission er mere end 750 kg NH₃-N pr. år og
- Eventuelle grænseoverskridende virkninger.

Supplerende oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3:

Oplysninger om IE-husdyrbruget

- Oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør

- Redegørelse og dokumentation for husdyrbrugets valg af den bedste tilgængelige teknik (BAT), jf. dog pkt. B, nr. 9, herunder i forhold til råvarer, energi, vand, management m.v.
- Et ikke-teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger, jf. også pkt. E, nr. 2.

Morsø Kommunes vurdering i Afsnit 4 er baseret på disse oplysninger, samt ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk og Kommunens eget kendskab til de lokale forhold

Ansøgers afsnit forefindes som Bilag 1.

8 Ammoniakdeposition og bilag IV-arter

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jævnfør Husdyrbruglovens § 7, stk.1, nr. 1, ligger cirka 4 kilometer nordøst for anlægget. Naturarealet er et overdrev, der ligger ved kysten øst for Alsted. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberægning på dette område, som viser en totaldepositionen fra anlægget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur er derfor overholdt, og der skal ikke regnes med kumulation fra andre anlæg. Området vurderes ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen på Præstbrovej 6.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jævnfør Husdyrbruglovens § 7, er et overdrev ved kysten nord for Nykøbing. Dette overdrev ligger cirka 3 kilometer øst for anlægget. Der er foretaget en berægning af ammoniakdepositionen på dette område, som viser en totaldeposition fra husdyrbruget på 0,1 kg NH₃-N/ha/år. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav om en maksimal ammoniakdeposition på 1,0 kg NH₃-N/ha/år til kategori 2-natur er derfor overholdt. Det vurderes at godkendelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke naturtilstanden i overdrevet i negativ retning.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, der ligger cirka 2,3 kilometer øst for anlægget. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Mosen modtager ingen merdeposition fra projektet, og Morsø Kommune vurderer derfor ikke, at det er nødvendigt at undersøge yderligere på områdets tilstand.

Øvrige naturområder i nærheden af anlægget vurderes ikke at være ammoniakfølsomme, og modtager ingen merdeposition fra projektet.

Ammoniakdepositionen fra Præstbrovej 6 vurderes dermed ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Morsø Kommune vurderer i øvrigt, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en negativ påvirkning af øvrige naturområder, da disse ej heller modtager større ammoniakdeposition fra husdyrbruget.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger cirka 4 kilometer nordøst for husdyrbruggets anlæg, og er Natura 2000-område nr. 29: Dråby Vig, bestående af Habitatområde H29 og Fuglebeskyttelsesområde F26. Udpegningsgrundlag og særlige trusler mod områdets tilstand fremgår af Bilag 4.

Ammoniakemissionen fra Præstbrovej 6 vurderes, jævnfør ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af anlægget, ikke at medføre en risiko for en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området, og dermed også de arter der danner udpegningsgrundlag for området.

Morsø Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på området, herunder på arterne og naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte.

Morsø Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som følge af ammoniakemission.

Morsø Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV.

Der er ikke registreret Bilag IV-arter i nærheden af anlægget. Anlægget ligger inden for udbredelsesområdet for markfirben, spidssnudet frø, stor vandsalamander, odder, birkemus, og flere flagermusarter.

Det er sandsynligt, at der kan forekomme stor vandsalamander og spidssnudet frø i nogle af vandhullerne i agerlandet omkring anlægget. Det vurderes ikke at emissionen fra anlægget kan påvirke disse vandhuller og dermed de arter der lever deri, negativt. Projektet vil heller ikke medføre en ændring i disse vandhullers vandtilførsel.

Markfirben er afhængig af lysåbne uforstyrrede arealer, gerne sydvendte overdrevsskrænter. Projektet vurderes ikke at kunne udgøre nogen potentiel risiko for udbredelsen af markfirben.

Nyere undersøgelser viser registreringer af 7 arter af flagermus på Mors, og det vurderes sandsynligt, at flere af dem også kan fouragere eller opholde sig i umiddelbar nærhed af anlægget. Husdyrproduktion vurderes dog ikke at indebære en negativ påvirkning af flagermusenes udbredelse og levesteder.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at projektet ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne.

9 Offentliggørelse

Nabohøring

Et udkast til godkendelse har været fremsendt til ansøger, naboer/omkringboende og sagens parter, herunder ejere af ejendomme inden for lugtkonsekvenszonen på 661 meter i 30 dage. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- Martin Hosbond, sdrhyldig@hotmail.com
- Nina Gamby, Gråkjær Landbrug A/S, ng@graakjaer.dk

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 28. oktober 2021.

10 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevne-neshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Morsø Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 som privatperson, eller kr. 1.800 som forening eller virksomhed. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest **den 25. november 2021**.

En eventuel klage over afgørelsen kan have opsættende virkning, da godkendelsen omfatter svinehytter, uden tilknytning til eksisterende byggeri.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

11 Bilag

Bilag 1: Ansøgers miljøkonsekvensrapport (separat dokument)

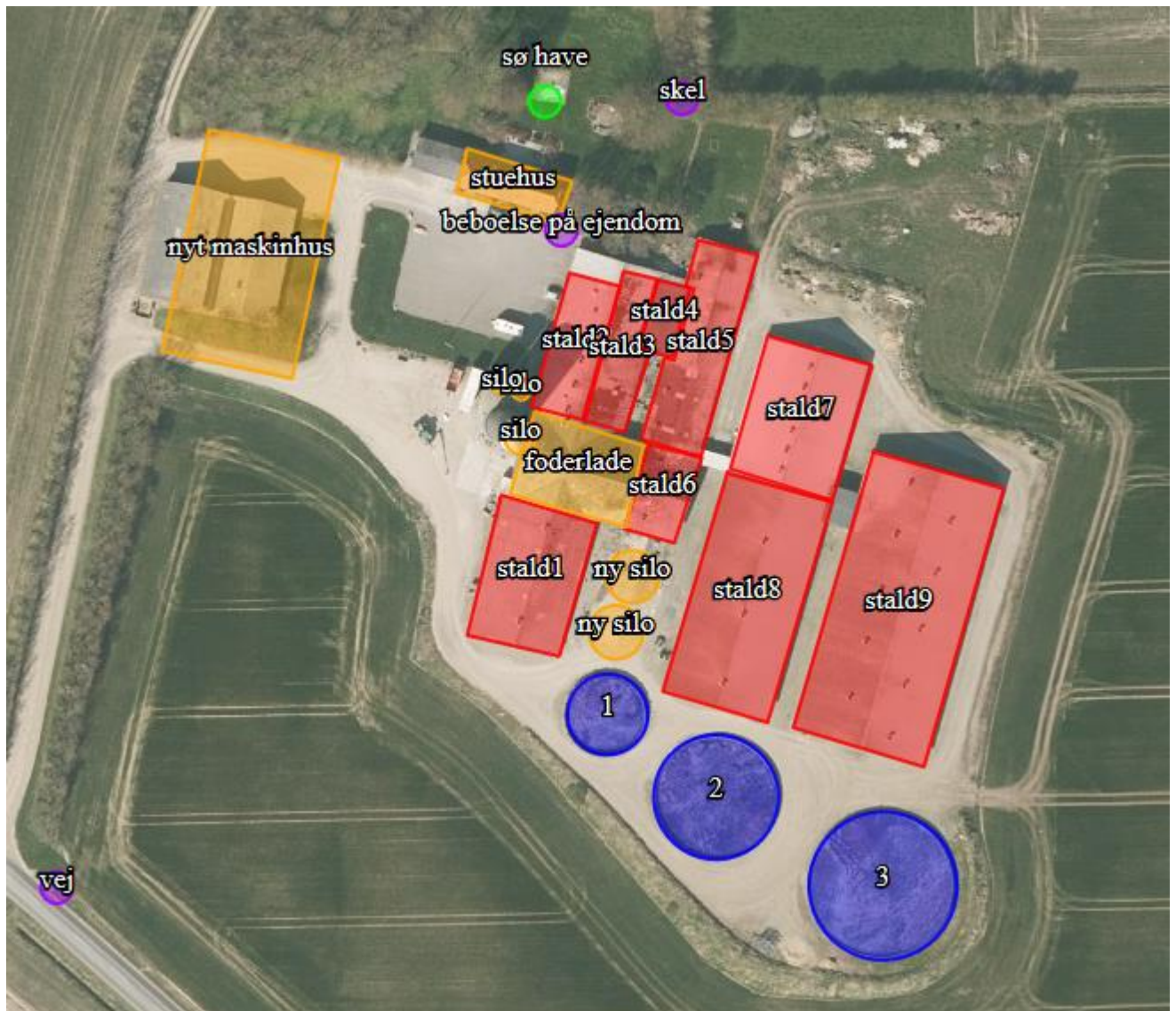
Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: BAT-niveau

Bilag 4: Natura 2000-område nr. 29: Dråby Vig

Bilag 2 – Situationsplan

Situationsplanen er ikke målfast.

Bilag 3 - BAT-niveau

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5404	700	6104
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5404	700	6104
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
5404				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde
 Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^b	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
stald1	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
stald2	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	1,30
stald3	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
stald4	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
stald5	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
stald6	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
stald7	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
stald8	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
stald8	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,40	1,40
stald9	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	1,30

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)
(#348314) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	547	1,20	1	656		
(#346283) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	233	1,30	1	303		
(#348315) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	165	1,90	1	314		
(#348316) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	85	1,20	1	102		
(#349243) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	483	1,20	1	580		
(#349244) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	140	1,20	1	168		
(#349245) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	312	1,30	1	406		
(#346280) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	869	1,20	1	1043		
(#440821) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	84	1,40	1	118		
(#440827) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	1320	1,30	1	1716		

Bilag 4 - Natura 2000-område nr. 29: Dråby Vig

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jf. basisanalyse:

Arter

1355 Odder
1103 Stavsild
1365 Spættet sæl

Naturtyper

1140 Vandflade
1150 Lagune
1160 Bugt
1170 Rev
1210 Strandvold med enårige planter
1220 Strandvold med flerårige planter
1310 Enårig strandengsvegetation
1330 Strandeng
2130 Grå/grøn klit
6210 Kalkoverdrev
6230 Surt overdrev
7220 Kildevæld
7230 Riggær

Fugle

Klyde
Hjejle
Havterne

Områdebeskrivelse

Området, der har et samlet areal på 1.678 ha, udgøres primært af store, lavvandede fjordområder ud for den østlige del af Mors. Den øvrige del af området består mest af strandenge, mens der ved spidsen af Buksør Odde er et kystparti med stenet bund. Området er en værdifuld fuglelokalitet for flere yngle- og trækfugle.

Vigtigste naturværdier

Først og fremmest er der store marine værdier i området i form af store lavvandede fjordområder. De lavvandede områder i Dråby Vig udgør en vigtig rasteplass for grågåse, pibeand, hvinand og taffeland. Strandengene er vigtige for bl.a. klyde og havterne. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene. Specielt Buksør Odde er af international betydning for Hjejle.

Trusler mod områdets naturværdier

Tilgroning med høje urter eller vedplanter. Ved ophør af græsning eller høslæt vil naturarealerne gro til i højere urter og vedplanter, og de lyskrævende lavtvoksende arter der er karakteristiske for naturtyperne, vil blive udkonkurreret.

Arealreduktion/fragmentering. Arealet med kalk- og surt overdrev og riggær reduceres på grund af opdyrkning og omlægning. Forekomster af riggær og kalkoverdrev er små og isolerede, hvorfor de tilknyttede plante- og dyrearter har svært ved at opretholde levedygtige bestande.

U hensigtsmæssig hydrologi. Inddigning og kunstig afvanding med grøfter, dræn eller pumper kan forandre naturen og kan føre til ændring i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vådbundsvegetation erstattes af en vegetation der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke tørbundsarter. En væsentlig andel af områdets samlede strandengareal er påvirket af afvanding fra grøftning, med det samme er tilfældet for arealet med rigkær.

Direkte påvirkning fra landbrugsdrift på tilstødende arealer. Intensiv landbrugsdrift på arealer der grænser lige op til naturarealerne, kan indebære en negativ påvirkning af naturindholdet i randområdet som følge af afdrift/udskylning af overskud af gødning eller sprøjtemidler. Forøget næringsindhold kan medføre, at naturtypens karakteristiske arter udkonkurreres af højt-voksende arter, der favoriseres af det forøgede næringsindhold.

Invasive arter udgør en trussel mod områdets lysåbne naturtyper, især kalkoverdrev og strandenge, hvor tilgroningen allerede er i gang.